

HOPP.

Svenska kyrkan

VEM HAR
MAKTEN
I DITT LIV?

JACKELÉN, BURWICK OCH HASSAN OM ATT PÅVERKA

FEMINISTPASTORN

TEMA :
MAKT

MÄN SOM PRATAR ALLVAR

NATTKYRKAN LYSER UPP

JUTTERSTRÖM OM ATT HA SKAM I KROPPEN

PÅSK

1

2018
SVENSKA
KYRKAN
UPPSALA

DIN ÄR MAKTEN

... OCH MIN

Alldeles nyligen fick jag frågan ”om nu Gud har all makt, varför använder inte Gud den makten för att stoppa krigen och låta sjuka barn bli friska?” Frågan om Guds allmakt återkommer ofta. Det enklaste svaret är; vi vet inte.

Det svåraste svaret är att Gud har överlåtit makten till andra, också till oss. Och då blir det ännu jobbigare, för då får också jag ett ansvar för mer än mig själv.

Makt är ett starkt ord och det kanske kan verka konstigt att vi i ett nummer av Hopp som kommer före påsk väljer att skriva om detta. Som i tidigare tidningar så vill vi försöka ge flera perspektiv på ett viktigt begrepp.

Tillvaron är ju som bekant inte likadan för alla överallt. Bläddra vidare för att ta del av både kända och okända Uppsalabors röster.

#metoo har synliggjort maktmissbruk på många sätt och kan nu förhoppningsvis göra oss uppmärksamma när vi går över varandras gränser.

Vi vuxna har makt över barn och unga och det vill till att vi använder den rätt när det behövs och

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda.

Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen.

att vi avstår den helt när det behövs. Barn och ungas perspektiv kommer säkert upp i den kommande valdebatten, varje människas rätt till ett gott liv är kärnfrågor i både kyrka och samhälle.

Makt och påsk hör ihop. I påskberättelsen visar makten både sin värsta och sin bästa sida. Den oskyldige Jesus från Nasaret döms, torteras och dödas.

Till sist blir det ändå kärlekens makt som övervinner allt, till och med döden.

Vi som ofta pratar om Gud till vardags tänker att det där påskmönstret är ett bra mönster att sy ihop sitt liv med – att avstå makt för att kärleken ska bli synlig!

”Din är makten”, så avslutas kristendomens mest kända bön. Men Gud har delegerat makten både till sin Son och till oss så låt oss bruka den på bästa sätt.

När vanmakten slår klorna i oss kanske bödens ord kan leda oss rätt.

En välsignad vår önskar

Annica Anderbrant, domprost

Hopp ges ut med 4 nummer per år och distribueras till alla hushåll i Uppsala pastorat

Ansvarig utgivare Annica Anderbrant **Redaktörer** Karin Andersson Lundkvist Henrik Viberg

Redaktion Christina Jutterström Jonas Lindberg Kajsa Måhl Dag Tuvelius

Kontakt uppsala.hopp@svenskakyrkan.se 018-430 35 00

Tidningen Hopp finns på svenskakyrkan.se/uppsala/hopp

Form Lars-Erik Elebjörk **Tryck** Wikströms Tryckeri

Upplaga 80 000 ex **Distribution** Svensk Direktreklam

Svenska kyrkan
UPPSALA

Uppsala pastorat består av Gamla Uppsala församling, Gottsunda församling, Helga Trefaldighets församling, Uppsala domkyrkoförsamling, Vaksala församling samt Uppsala kyrkogårdar

NATT
ÖPPET

SID 4

ANTJE JACKELÉN
OM BERÄTTELSENS
KRAFT

SID 8

SVAR PÅ STAN SID 7 OCH 16
OM PÅSKEN SID 17
KÄRLEKEN ÖVERVINNER ALLT SID 18
MUSIK SID 20
GÄSTKRÖNIKA SID 21
AKTUELLT SID 22

YOU
TOO

SID 14

INNEHÅLL NUMMER ETT

MELLAN
ÖVER
TYGELSE
OCH
KÄNSLA

SID 11

– Nattkyrkan vill vara en öppen och välkomnande mötesplats mitt i folkvimlet och nattbruset i centrala Uppsala. Varannan lördagskväll står portarna öppna till Helga Trefaldighets kyrka, säger Elisabet Berglund som är diakon och verksamhetsansvarig för Nattkyrkan.

HELGA LYSER I NATTEN

Text Karin Andersson Lundkvist **Foto** Patrik Lundin

Den här lördagskvällen i slutet av januari är en av få kvällar hittills i vinter med flera minusgrader. Runt kyrkan snor vindilarna om benen och man längtar in till värmen. Eldkorgarna utanför kyrkporten skvallrar om att här är det öppet och alla är välkomna in.

Väl inne i kyrkorummet möts jag av många levande ljus och svag, stilla musik. Hela kyrkan andas lugn och ro och jag undrar vilka som kommer hit en lördagskväll och varför.

– Det finns flera anledningar, alltifrån de som återkommer varje gång till förbipasserande uppsalabor och nyfikna turister, säger Elisabet.

Hit kommer människor för att dela gemenskap, sång, musik och samtal om tro och liv. Kyrkorummet är en naturlig plats för det, men att vara kyrka innebär också att möta människor där de befinner sig.

Premiär som volontär

Lite längre in i kyrkan serveras kaffe, te, smörgåsar och kakor. Runt borden fikar man, pratar eller spelar Yatzy. Jag träffar Marcus Lampa som är här för första gången och hjälper till som volontär, det vill säga som frivillig, och det är bl a han som har ordnat med fika. Marcus, som ursprungligen kommer från Gällivare, går nu Svenska kyrkans grundkurs i Sigtuna och ville prova på att arbeta i kyrkan.

– Jag blev tipsad om nattkyrkan men det är lite nervöst eftersom det är första gången och i ett nytt sammanhang. Samtidigt vill jag bidra och träffa människor, säger han.

Han tycker att nattkyrkan är en bra mötesplats för ensamma och för de som inte vill gå ut och festa.

– Den är öppen för alla och det är inte fokus på krogen och ekonomi och så är det öppet här när andra kyrkor inte är det, säger han.

Manuela Jimenez har däremot varit här nästan varje gång sedan 2017. Hon tycker att det är bra att det finns en plats dit alla kan komma med sina egna historier och ingen är här för att döma. Hon blev volontär genom att en god vän som är diakon frågade henne.

– Det bästa är mötena med människor. Om jag kan beröra och ingjuta lite hopp i en enda människa som har problem är det värt att vara här, säger hon.

Manuela är ensamstående, pluggar till undersköterska och jobbar extra för att få allt att gå ihop. Ändå kommer hon varannan lördag och delar med sig av sin tid.

– Jag är tacksam över att få komma hit. Här fyller jag på med energi och det ger mig så otroligt mycket, säger hon.

Musiken viktig

Under kvällsbönen är det mycket sång och musik och det är ingen slump att musiken spelar en central roll i nattkyrkan.

– Musiken förenar människor som annars kanske inte skulle möta varandra i vardagen. Den kan också vara förlösande för dem som inte har så lätt att uttrycka sig i ord, men som genom att spela och sjunga kan förmedla sina tankar och känslor, säger Elisabet.

Manuela har en fantastisk röst men lider av scen-skräck. Dock inte i nattkyrkan. Här sjunger hon utan rädsla och utan ackompanjemang och känner sig alldeles trygg i det.

Sången och musiken är till för alla och man behöver inte vara van sångare eller ha en röst som

andra tycker är fin. Elisabet hoppas att de ska kunna fortsätta utveckla alla-kan-sjunga-kören som ger ton åt många olika sorters röster som vill sjunga tillsammans.

– Det viktigaste är inte att andra tycker att det låter bra eller att det blir rätt ton, huvudsaken är att det finns sångglädje och här kan vi blanda olika musikstilar. En av de häftigaste musikupplevelserna jag har varit med om är när Manuela sjöng O helga natt och hennes kompis beatboxade till. Det blev jättfint, säger hon.

Samtidigt är hon noga med att inte lyfta fram en upplevelse framför en annan. Varje nattöppet tillfälle föds flera oväntade bidrag.

Allt sammantaget, musiken, kvällsbönen, människorna och de tända ljusen gör att nattkyrkan känns avslappnad och kravlös.

Det kan kännas lite kravfyllt i en vanlig gudstjänst där det är olika ritualer, men här är det öppet och enkelt och det är bra för den som inte är så kyrkvan, säger Marcus.

Det viktigaste med nattkyrkan är att de människor som kommer hit ska ha fått möjlighet att prata med någon, ha fikar tillsammans med andra eller själva ha fått en stunds lugn och ro.

Uttrycket ”Låga trösklar och högt i tak” stämmer väl in och det är besökarnas initiativ som till stor del formar kvällen och ingen vet på förhand hur det blir.

Utanför brinner eldkorgarna och grupperna av människor som är på väg till restauranger och pubar passerar förbi. En och annan stannar och pratar och kanske går någon av dem in i kyrkan nästa gång.

-För mig kan ordet makt, eller maktstrukturer, ha en ganska hård klang på ett sätt som inte alltid är så angenämt. Samtidigt vill jag som politiskt aktiv ha makten – det som begreppet egentligen står för är att ha ett utrymme att förändra någonting. I mitt fall handlar det om att få vara med och förändra och utveckla Uppsala. Men spontant känner jag en dubbelhet inför begreppet.

VAD BETYDER MAKT FÖR DIG?

Text och foto Henrik Viberg

Svar på stan Johanna Kult **Foto** Sara Bruggeman

Som kommunstyrelsens ordförande är du förstas makthavare. Vad är den största utmaningen för dig personligen med att vara en sådan?

-Jag tycker att det är väldigt viktigt att hela tiden reflektera över vad det innebär att vara makthavare och vad de beslut man lägger fram faktiskt får för konsekvenser, just för att vi har stort inflytande på samhällsutvecklingen. Som kommunstyrelsens ordförande ska jag företräda Uppsala kommun i stort och försöker hela tiden förhålla mig till det, delvis för att jag som förtroendevald ju har uppdraget till låns. Det är ett uppdrag att ta på allvar och sköta på det allra bästa sätt jag kan.

Vad känns tyngst med att vara politiker på hög position?

-Det är allvaret som är kopplat till positionen, att vara högsta ansvarig för kommunen, på gott och ont. Självklart ställs jag inför många frågor som är väldigt svåra. Vi försöker sköta dem efter bästa förmåga men alla anser förstas inte alltid att vi gör det perfekt. Framför allt handlar det om att vi kan göra vårt yttersta för att kommunicera och diskutera en fråga och så kan det i slutändan ändå bli så att alla inte är nöjda med de beslut som fattas. Ofta handlar det om besparingsfrågor eller strukturförändringar som påverkar människor. Det är verkligen inte alltid lätt.

Vad är det största glädjeämnet med att ha uppdraget?

-Den största glädjen är självklart att det faktiskt innebär en reell möjlighet att utveckla ett samhälle som jag brinner för att förändra. Det kan handla om att bygga bostäder, utveckla näringslivet, förbättra skolan eller jobba med fairtrade-frågor och mänskliga rättigheter. Det är häftigt och en enorm glädje att få göra det jag brinner för.

» Marlene, 46, kommunstyrelsens ordförande

- Ofta missbrukas makt, särskilt när det gäller beslutsfattare som ska ta viktiga beslut som kanske påverkar andra. Då är det viktigt att de som tar dessa beslut har kompetens nog att göra det på bästa sätt. Som individer har vi, i vårt samhälle, rätt stor makt att skapa vårt eget öde. Jag kanske inte kan bli vad som helst, men om jag har förståelse för att jag har makt att göra val i mitt liv har jag kommit en bra bit på väg. Sen kan jag fundera kring den politiska makten. Vad innebär den egentligen när det är dags för val och tiden emellan?

Jag tror tyvärr att det kan förekomma för mycket maktsnack och för lite verkstad i de politiska korridorerna.

» Svante, 65

- Jag får en positiv känsla av ordet makt. Det är positivt att jag har makt över mitt liv och min egen situation. I ett större perspektiv, politiskt, kan det vara både bra och dåligt.

Makt finns ju överallt i olika skepnader, den finns yrkesmässigt och i alla relationer, ute i samhället och i familjen.

» Christina, 29

- Makt finns överallt och vad den är beror på hur du ser på den. Regeringen och Svenska kyrkan har makt. I familjen finns makt. Ibland har jag mest makt, ibland har min fru makten. Det handlar ofta om vad för beslut som ska tas och vem som tar beslutet.

Gud har gjort så mycket i mitt liv. Jag tänker att Gud har skapat allt, därför borde alla människor förstå att vi är bröder och systrar. Alla borde få samma valmöjligheter och få leva sitt liv på samma villkor. Jag säger till alla som får leva det här livet i Sverige, passa på att njuta! Makten i Sverige finns tillgänglig för alla. Du kan välja vad du vill bli, vad du vill plugga på universitet, ditt jobb, att få familj, få vård, gå i skola. Allt finns i överflöd. Att jag och min familj får leva här i Sverige ser jag som Guds mirakel.

» Mike, 47

Antje Jackelén är sedan 2014 Svenska kyrkans ärkebiskop och därmed också kyrkans främsta företrädare. Möt henne i ett samtal om makt och om rollen hon står i, hur hon vill berätta om påsken för den som inte är så bekant med kristen tro – och inte minst om hur hon kopplar av och var hon finner glädjen i yrkesvardagen.

MED KOLL PÅ DEN INRE KOMPASSSEN

Text Henrik Viberg Foto Henrik Zetterberg

Frågan som ställs till nästan alla som medverkar i det här numret är: vad tänker du kring begreppet makt?

– Att det ofta används ”tvärtom” i kristen tro, inte minst med Jesus ord: ”Om någon vill vara den främste måste han bli den ringaste av alla och allas tjänare” (Markusevangeliet 9:35). Varje människa bör ha den makt som behövs för att ta ansvar för sitt eget liv. Martin Luther har beskrivit det som att ”en kristen människa är en fri herre över allting och ingen underdånig”. Det är just den friheten som gör det möjligt att använda sin makt för att öka det gemensamma goda. Vi ska inte rygga tillbaka för makten, men vi måste ha ett moget förhållningssätt till den för att den ska leda till den rätta sortens frihet.

Finns det sammanhang där vi människor använder vår frihet på ett mindre ansvarsfullt sätt än det du beskriver?

– Det är ju valår i år, och jag tror att det tål att sägas att det är något annat att rösta i ett politiskt val än att till exempel trycka på en ”gilla”-knapp på Facebook. Vi har möjligheten att via sociala medier sprida sanning, men vi kan också välja att sprida lögn eller rentav förtal, vilket är en form av maktmissbruk.

– Ju mer makt du har, desto viktigare är det att din moraliska kompass är kalibrerad. I en demokrati utgår all makt från folket och det kan gå förfärligt snett om vi inte har en gemensam värdegrund. Ett gemensamt normmedvetande baseras på vår tro, på vad vi litar på. För att hålla ett sådant medvetande vid liv är det oerhört viktigt att en demokrati ger rum för medborgarna att vårda sina kulturella och religiösa rötter. Om vi kopplar bort den moraliska kompassen kan majoriteten bestämma vilka omänskliga, onda saker som helst.

Vad kan vi göra för att vår moraliska kompassnål ska fungera i den tid vi lever i?

– Varje gudstjänst är för mig en kalibrering av min kompassnål. Att vårda sin egen och sina närmastes existentiella hälsa är ett annat sätt. Undersökningar visar att unga människor saknar vuxenstöd i existentiella frågor – vi får inte ta för givet att om vi bara har materiellt välstånd och skolan funkar hyfsat så blir alla människor automatiskt toleranta och samarbetsvilliga demokrater.

– Att stå utlämnad på en scen och tala inför 200 gymnasieungdomar tar oerhört mycket energi, men ger också väldigt mycket tillbaka, säger Antje Jackelén. Bilden är tagen vid ett besök på Katedralskolan i Uppsala i februari i år.

Hur kan kyrkan bäst bidra till en god utveckling på det här området?

– Vi bär ju evangeliets berättelse om god maktutövning, som när Jesus utsätts för frestelser i öknen (Matteusevangeliet 4:8–10). Berättelsen om Jesus ska vi göra känd genom undervisning, gudstjänst, diakoni och mission men också genom opinionsbildning. Det kan vara svårt för makthavare att lyssna in den kritik som går att lära sig något av. En makthavare som lyssnar för mycket på andra kan bli en vindflöjel. En makthavare som lyssnar för lite på andra kan köra rakt ner i diket.

Hur stor frihet har du att själv utforma din roll som ärkebiskop?

– Att vara högsta företrädare för Svenska kyrkan för med sig både möjligheter och förpliktelser. Det

Att vara ärkebiskop är ett uppmuntransarbete

handlar om att göra en kristen röst hörd, att påverka och inspirera. En fin del i att vara ärkebiskop är att det i mycket är ett uppmuntransarbete. Ibland måste jag också morska upp mig, dänga näven i bordet och säga ”ni får inte missa de andliga perspektiven, de är ofrånkomliga!”. Samhället fixar till exempel inte klimatutmaningen om vi inte räknar med existentiella aspekter och med religionens roll, globalt och för den enskilda människan.

– Det är klart att det inte är det enklaste i världen att vara ärkebiskop (skratt). Som med det mesta i livet så finns det både sådant som tär ganska mycket på mig och sådant som ger mig stor glädje.

Jag är nyfiken både på vad som tär och vad som ger glädjen.

– Det är fantastiskt att få stå i ett kontinuerligt gudstjänst- och andaktsliv, och det ger mig också väldigt mycket de gånger då jag känner att ”gnistor hoppar över” i möten med enskilda och med grupper. Jag tycker om att få vara med i så många olika sammanhang. Att till exempel möta ungdomar, som kan ställa väldigt kloka frågor, blir aldrig rutin och ska inte heller vara det.

– Det som tär kan vara viss administration som jag kan ha svårt att känna den omedelbara nyttan med. Det tär också när jag upplever att kyrkan förtalats på falska grunder. Det är en sak om vi har gjort något som förtjänar kritik, men när jag får brev där någon talar om för mig att ”du tycker si och så och därför begär jag nu utträde ur kyrkan” utan att jag faktiskt har sagt det som påstås, då kan jag uppleva en sorts maktlöshet och känna att jag skulle vilja möta var och en som lever med en falsk bild av kyrkan för att säga ”men du, så här är det inte”, vilket förstås inte går.

Var och när hittar du själv tillfällen till återhämtning? Hur kopplar du av?

– Jag är inte 100 procent föredömlig på den punkten, men det är en förmån att i mitt yrke få leva i kyrkoåret och daglig bön, inte minst för att behålla fokus på vad som är kärnan i vad jag gör. Jag tycker också om att ta rejäla promenader, helst på en vandringsled i skogen där jag har markeringar att följa och inte behöver hitta rätt på egen hand (skratt). Det är ganska suveränt att ta vara på naturupplevelsen och låta tankarna vandra medan kroppen rör sig. När jag har fri tid läser jag gärna sådant som jag inte ”måste”. Jag brukar försöka ha någon roman på gång.

Har du något tips?

– Jag har nyligen läst Kazuo Ishiguros *Begravd jätte*. Den senaste romanen som jag läste ut var en deckare som jag fick i Utrecht av en kvinna som fascinerades av kapitlet om ondska i mitt herdabrev. Dagen efter skulle jag flyga till Indien och Myanmar, så det fanns gott om tid att läsa.

Funkar du så att du måste läsa ut en påbörjad bok eller kan du lägga undan den om det visar sig att du inte tycker om den?

– Det sitter i från min uppfostran att slutföra vad jag har påbörjat (skratt). Och deckaren var bra!

Till sist, hur skulle du vilja berätta om påskens budskap för någon som inte är så bekant med den kristna tron sedan tidigare?

– Framförallt, läs berättelsen! Den har alla ingredienser – vännen som förråder, den politiska maktens intriger, våld, sviken kärlek, goda avsikter som kommer på skam och ändå blicken som upprättar. Där finns dödsallvaret, sorgen och uppståndelsen. Berättelsen har en sådan kraft! Det är en förlust att allt färre människor kan den och kan förmedla den så att den griper tag i våra djupa erfarenheter och våra största förhoppningar.

– Efter påskan hade lärjungarna verkligen all anledning att sitta bakom låsta dörrar och ha securitaskvakter utplacerade för säkerhets skull, men ändå bar de ut ett budskap som så småningom nådde över hela världen och som finns kvar 2000 år senare. Trots allt som vi människor saboterat och gjort fel genom historien och idag så fortgår den rörelsen. Människor berörs på nytt varje dag och hittar tron, hoppet och kärleken.

Johan Heltnes roman "Det finns ingenting att vara rädd för" väckte stor uppmärksamhet när den gavs ut för några år sedan. I vår sätts berättelsen upp på Uppsala stadsteater.

I regissören Sara Gieses händer handlar den framför allt om Jonatans inre kamp i en värld av vuxna som tar sig makten över unga människors kroppar och sexualitet.

ATT STÅ I ETT

KORS.DRAG AV RÖSTER

Text Henrik Viberg **Foto** Anders Tukler och Micke Sandström /Uppsala stadsteater

Jonatan är en ung man som växer upp i församlingen Livets Ord och har en stark övertygelse som formats i den trosvissa miljön. Han tror bland annat på helande och jobbar därför hårt för att bli befriad från sin epilepsi. I samband med att han blir förälskad i Nina, som har en bakgrund som skiljer sig en del från hans egen, står Jonatan inför ett svårt dilemma eftersom han samtidigt som han känner stark lust är övertygad om att det är fel att ha sex före äktenskapet.

Det här är några av de yttre dragen i ”Det finns ingenting att vara rädd för”, Johan Heltnes roman som väckte stor uppmärksamhet när den kom ut 2014. Författaren delar en del erfarenheter med sin huvudperson men betonar att boken inte är självbiografisk. I vår får Johan, liksom många andra, se berättelsen ta form som pjäs på Uppsala stadsteater. Jonatan spelas av Björn Elgerd. Regisserar gör Sara Giese, som de senaste åren dramatiserat verk av bland andra Jonas Hassen Khemiri, Maria Sveland och Liv Strömquist på flera av landets stora scener.

Utsatt och maktlös

– För mig handlar uppsättningen om en ung människas inre kamp mellan övertygelse och känsla i en extrem miljö där vuxna sätter reglerna och kontrollerar ungas kroppar och sexualitet, säger Sara Giese.

– En sak som var viktig för mig när jag skrev boken var att försöka gestalta hur det är att inte riktigt ha någon inre röst utan försöka fylla sin tomhet med andras röster, berättar Johan Heltne. I scenversionen förstärks det. Jonatan ställs i ett korsdrag av vuxna röster som säger åt honom vad han ska göra. Det blir tydligt hur utsatt och maktlös han är.

Sara har haft ett tufft jobb med att dramatisera Johans bok:

–Vi har nio personer på scen men allt ska ses med Jonatans blick. Johan skriver fantastisk dialog så de flesta spelscenerna är hämtade rakt av ur boken, men att översätta de känsliga bitarna till scenformatet är verkligen en utmaning. Jag har skrivit det nästan som en färdigklippad film som ska in på scenen.

Johan har inte läst romanen sedan han skrev den och det har därför varit en speciell upplevelse för honom att ta del av Saras dramatisering.

– Berättade jag att jag faktiskt började gråta när jag läste ditt manus? Jag blev så tagen av hur utsatt Jonatan är för andras viljor, hur ensam han är. Det är sorgligt.

Parallellt med det sorgliga finns också komik i ”Det finns ingenting att vara rädd för”, menar Sara:

– Det är väldigt roligt med unga människors blyghet och första taffliga försök att mötas. Allt mänskligt har en inneboende komik i sig, precis som hela teatersituationen som på många sätt är en lek.

– Att som till exempel ungdomspastor vara äldre och försöka ”leda fåren” är komiskt, säger Johan. Psykologen i berättelsen är också komisk. Sedan är hela kulturen kring en församling som Livets Ord sådan att man nästan måste skratta eller bli förskräckt, särskilt om man inte tidigare har någon relation till den.

– I pjäsen är församlingsmiljön bara en fond till vår berättelse, som handlar om att växa upp enligt en norm som man aldrig har ifrågasatt, säger Sara. Man behöver inte ha varit med i Livets Ord för att känna igen sig i vuxna som tar sig makt över unga på ett läger utomlands ... Regler kan så snabbt förändras och som barn eller ung måste man anpassa sig.

– Vad jag tycker är väldigt intressant och spännande är när en grupp som ägnar sig så mycket åt extas – med tungotal, förbön och våldsamma fysiska uttryck – är så rädd för den sexuella extasen som de unga kan lockas av. Det finns en rad ritualer och ett slags festivaltillvaro i själva miljön, som man samtidigt försöker kontrollera.

De flesta vill gott

– Det tycks vara så att vi människor vill ha makt, småskrattar Johan. Så fort man får en maktposition blir man på ett sätt korrumpad, som förälder till exempel. Samtidigt vill de flesta människor egentligen gott. Ungdomspastorn, psykologen eller föräldern vill skydda de unga från vad man tror är farligt.

– Gränssättande är ju en kärlekshandling gentemot barnen. Frågan är vad man orienterar sig efter för kompass och när det blir gränslöst. Hur ska jag agera med mina barn utan att de känner sig låsta av min övertygelse? funderar Sara och konstaterar vidare att det alltid blir farligt när alla i ett sammanhang är överens. Johan instämmer:

– Ett starkt kollektiv kan vara en fantastisk sak men det finns alltid en risk för att enskilda personer går vilse eftersom de inte lär känna den egna inre rösten. Utan en egen inre övertygelse blir man lätt väldigt sårbar. Man blir en Jonatan.

DAGS FÖR SJÄLV RANN SAKAN EFTER #METOO

Text Matilda Nilsson

Foto Patrik Lundin

Efter #metoo funderar många män i Uppsala på vad de kan göra för att motverka trakasserier och övergrepp mot kvinnor. Studenterna Tomasz Forsberg och Mattias Lindholm har valt att börja med att se sig själva i spegeln.

– *Jag är inte en del av problemet*, så kan man inte längre säga som man, menar Tomasz och Mattias. De har startat de två första #metoo-samtalsgrupperna för män i Uppsala. Som samtalsledare för varsin grupp följer Tomasz och Mattias ett studiematerial från organisationen MÄN. De har haft de första trevan- de gruppträffarna.

– Vi försöker skapa en trygg grupp, en trygg plats där man ska våga dela med sig och börja funde- ra, säger Mattias.

I gruppsamtalen söker de inte svar på generella och teoretiska resonemang om normer och mans- rollen, utan det gäller att börja med sig själv – och vara öppen med sina egna personliga erfarenheter.

– Det kommer inget ont av att reflektera över sig själv. Vilken plats tar jag i ett rum? Vem är jag? Varför gör jag som jag gör? säger Mattias Lindholm.

Berättelser gav insikt

Tapeten bakom oss är storblommig och sliten och Mattias har lutat inpackat infomaterial mot caféet Storkens vägg. Mattias och Tomasz har varit ledamöter i studentföreningen Etnografernas tillsammans, men nu ska material och styrelsetitlar lämnas vidare.

– Vi är engagerade i mycket annat också och jag gillar att starta saker, säger Tomasz Forsberg.

Att dra i gång samtalsgrupperna har för dem känts som en lätt uppgift. Efter #metoos genomslag hörde många män av sig till organisationen MÄN – och ville göra något.

Först kom berättelserna, sedan insikten. Lika många kvinnor som under #metoo beskriver att de blivit utsatta för trakasserier, övergrepp och ofredanden, lika många män måste ha gjort något, menar samtalsledarna.

– Man inser att det inte bara är Martin Timell eller någon annan som gjort det här. Det är inte bara enskilda personer utan det är allihop. Vi har alla ett ansvar för att förändra det här, säger Tomasz. Som man är det nästan statistiskt omöjligt att aldrig ha gjort något som går att beskriva under #metoo, menar Mattias.

– Det blev ett slags wake up-call. Det är dags att göra något.

Han är inte ensam om känslan. Samtidigt som #metoo-upproppen om sexuella trakasserier och ofredanden i olika branscher och sammanhang har avlöst varandra har organisationen MÄN nästan tredubblat antalet medlemmar. I Uppsala fanns fjorton betalande medlemmar i juni 2017. I år är antalet 52. Och många fler hör av sig och undrar: Vad kan jag göra?

Börja med dig själv

I #metoosamtalen är självreflektion viktigt. I gruppsamtalen ges varje man tillfälle att tala, utan att bli avbruten eller få svar på sina funderingar. Viktigt är att alla deltagare måste lyssna.

– Det är ganska ovanligt att män pratar så här. Att män talar med varandra blir som en helt ny relation som man inte haft förut – och de flesta känner ju igen sig, säger Tomasz.

Deras svar på frågan ”vad kan jag göra?” är att börja med sig själv. Tomasz minns att i samband med en nollning kallade han en kursare för ”lilla vän”.

– Hon blev jättearg och skällde ut mig.

Tomasz försöker förklara varför det blev så fel:

– Det är en viss jargong eller ett visst synsätt som man vuxit upp med. Det är jättemycket du inte tänker på.

Alla får ordet

Männen i samtalsgrupperna har olika bakgrund och är i olika åldrar, men de flesta är studenter.

Tomasz öppnade sin första samtalsträff med att berätta om en episod när han mådde dåligt, Mattias beskrev sina erfarenheter av att ha en närstående med psykisk ohälsa och sedan gick ordet runt bland alla gruppmedlemmar. Kommande träffar kommer att röra ämnen som sex och porr och näst sista träffen handlar om att medvetandegöra om man själv kan ha haft någon roll i det lidande #metoo satt fingret på.

– Jag har tjejkompisar som aldrig har kunnat gå på krogen utan att bli tafsade på. Det är vardag. Mig har det hänt en gång att någon tog på min rumpa och då sa jag det till min killkompis och han sa: ”Jamen, high five.” Det var så himla märkligt. Det var en helt annan reaktion, berättar Tomasz.

I samtalsgrupperna ges möjlighet att fundera över den traditionella mansrollen.

– Många känner sig otrygga i sin roll som man och många känner inte igen sig i det mansrollen föreskriver, menar Tomasz.

Hoppas att kraften håller i sig

Att börja rannsaka sig själv och reflektera över sitt eget agerande ser Tomasz och Mattias som ett första steg:

– Det här är bara början, säger de.

Nu hoppas de att kraften i #metoo ska hålla i sig. Tomasz tipsar:

– Fortsätt att engagera dig. Glöm inte bort det här, alla kvinnor som yttrat sig. Gå tillbaka i flödena och se vad som hände så att du inte glömmes.

Många känner inte igen sig i det mansrollen föreskriver.

Foto
Lars-Erik Elebjörk

VAD BETY DER MAKT FÖR, DIG?

Text och foto
Henrik Viberg

– För mig som lever mycket med feministiska strategier så handlar makt mycket om strukturer, vilken plats och vilken möjlighet en människa har i samhället. En maktlös person är någon som inte kan välja sitt eget liv. Att ha makt är därför något positivt, även om makt förstås också kan användas för att trycka ner andra.

Är du själv en makthavare?

– Ja, absolut! Jag har möjlighet att påverka ganska många både utifrån mitt Instagramkonto, som pastor i Equmenia och som generalsekreterare för Sveriges ekumeniska kvinnoråd. Det är ett stort förtroende att få ha en röst som folk lyssnar på. Jag försöker att vara medveten om det när jag uttalar mig.

Vad var grundtanken när du startade @feministpastorn?

– Det som styr är mitt behov av att få skriva vad jag tänker och känner utifrån att jag verkar i två på sina sätt ganska skilda och nischade världar, den feministiska och den kristna. Jag vet att vi är många som behöver feministiska perspektiv på teologi och tro. Jag är inte ute efter att "frälsa" eller övertyga någon, jag vill bara visa att det går att vara feminist och kristen.

Både politik och religion bär idéer som gör anspråk på människors liv och hur de ska levas. Hör de ihop för dig?

– Det är en väldigt komplex fråga. Min tro, min gudsbild och min människosyn har allt att göra med samhället vi lever i, så på det sättet hänger tron och religionen ihop med politiken. Men det uppstår problem när en religiös politisk makthavare säger: "det här är inte bara den bästa politiken, det är dessutom Guds vilja". Det är väldigt farligt. Tron bör vara involverad i det vardagliga livet men samhället bör vara sekulärt, annars riskerar Gud väldigt snabbt att förvandlas från hjälpsamt och kärleksfullt till förtryckande och kontrollerande.

Jag tror att många svenskar är allergiska mot kristendom just för att kyrkan har varit involverad i den politiska makten i Sverige och begränsat bland annat kvinnors plats i samhället.

Frågorna du tar upp på @feministpastorn är ofta politiska ...

– Absolut! Se på profeterna i Bibeln som var otroligt politiska, ofta väldigt arga och kunde vara nog så ocensurerade och obekväma. Jag tror att kyrkan bör vara en politisk röst, men alltid med ett underifrånsperspektiv. Vårt inflytande och engagemang ska inte handla om makt eller pengar utan om ideologi.

» Esther, 27, ordf. i Sveriges ekumeniska kvinnoråd, @feministpastorn

– Jag kan aldrig bortse från min uppväxt och tänker därför på korruption, maktmissbruk, diktatur och förtryck. Men med åren har jag också börjat associera begreppet makt med inflytande, att medverka i ett sammanhang där jag känner mig behövd och andra får känna sig behövda. Att förändra och påverka människors liv, det är makt.

Ser du dig själv som makthavare?

– Ja, absolut. Jag har makt att påverka och förändra beslut, även när jag är i politisk opposition.

Vad är den största utmaningen med att ha en maktposition?

– Jag tror att det är att vara ödmjuk och att kunna backa, att inte utöva sin makt i alla lägen. Jag måste kunna vara tydlig och skarp utan att den som påverkas av de beslut som jag är med och tar känner sig som en förlorare. Vi är alla medmänniskor. Att hitta ödmjukheten i besluten som tas är den största utmaningen.

För det finns impulser som drar åt ett annat håll?

– Ja. Det finns hela tiden krafter som efterfrågar att vi som politiker ska vara tydliga och sätta ner foten. Och det finns många som uppskattar ett nej framför att leva i ovisshet, men det gäller då att fundera ut på vilket sätt jag förmedlar min bestämda uppfattning. Det värsta är att sätta sig på höga hästar. Jag har själv upplevt det i Libanon, som kurd och i minoritet, så det sitter i ryggmärgen. Man får aldrig trycka ner den som inte har någon egen möjlighet att påverka.

Vad är det mest lustfyllda med att ha möjligheten att påverka som politiker?

– Det bästa är möjligheten att utvecklas som individ och att få vidga sina perspektiv. Politik är egentligen som schack. Först lär du dig hur pjäserna rör sig. På sikt ska du kunna se helheten, vilket drag du ska göra och hur det påverkar spelet. Som politiker har du makt att flytta pjäserna och det blir viktigt att tänka över konsekvenserna av de drag du gör. Jag kanske förlorar tio pjäser men vinner i slutändan. Ett beslut som först verkar dåligt och gör folk arga kan på sikt visa sig vara rätt. Charmen med politik är att få utvecklas, förändras och präglas av det jag sysslar med.

– Jag växte upp i de gamla judiska kvarteren i Beirut under enkla förhållanden och hade förmånen att få jobba i en bokhandel i ett finare område. Det gjorde att jag lärde mig att fungera och tänka på olika sätt beroende på i vilken miljö jag rörde mig, och det tror jag har präglat mycket hur jag fungerar. Kompetens är inte bara att ha gått på universitetet och ha läst – kompetens har också med sociala förmågor och inlevelse att göra.

» Mohamad, 46, kommunalråd

– Makt är något som bör användas klokt och varsamt. Det finns både hemma och i världspolitik. Makt är något som kan korrumpas men den måste inte göra det.

Det viktigaste är nog att känna att jag har makt över viktiga delar i mitt eget liv.

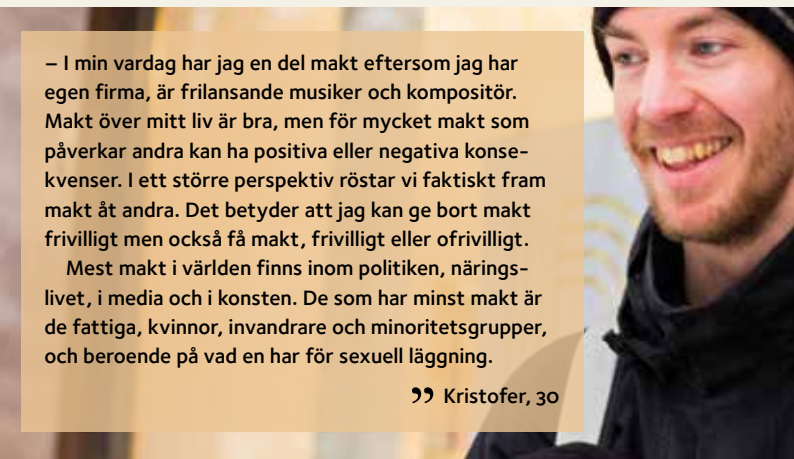
» Yvonne

Svar på stan Johanna Kult
Foto Sara Bruggeman

– I min vardag har jag en del makt eftersom jag har egen firma, är frilansande musiker och kompositör. Makt över mitt liv är bra, men för mycket makt som påverkar andra kan ha positiva eller negativa konsekvenser. I ett större perspektiv röstar vi faktiskt fram makt åt andra. Det betyder att jag kan ge bort makt frivilligt men också få makt, frivilligt eller ofrivilligt.

Mest makt i världen finns inom politiken, näringslivet, i media och i konsten. De som har minst makt är de fattiga, kvinnor, invandrare och minoritetsgrupper, och beroende på vad en har för sexuell läggning.

» Kristofer, 30

PÅSKTID

Text Sara Bruggeman

Färgglada ägg, krispiga vårbuketter och tid för nära och kära. Vi uppmärksammar att påskens högtid är här. Vad är det vi firar? De bibliska berättelserna bär på en händelserik historia om död, uppståndelse och evigt liv.

PÅSKAFTON
PÅSKDAGEN

PALMSÖNDAGEN SKÄRTORSDAG
STILLA VECKAN LÅNGFREDAG

ANNANDAG PÅSK
KRISTI HIMMELFARDS DAG

Månens faser och söndagarnas placering, en hel vetenskap i sig, påverkar när påsken infaller. Påskdagen kommer efter vårdagjämningen och inträffar den första söndagen efter första fullmånen. En aning komplicerat kan tyckas, men här reder vi ut påskens dagar och innehåll.

Påsken handlar om livets höjdpunkter och motgångar. **Palmsöndagen**, till minne av Jesus intåg i Jerusalem, inleder **stilla veckan** som är den sista veckan i fastan. Längs vägen lades palmkvistar och folket jublade, men Jesus visste vad som väntade.

På **skärtorsdagen** samlade han de tolv lärjungarna och tvättade deras fötter inför en sista måltid tillsammans. ”Skär” är ett gammalt ord för ”ren” och därav dagens benämning. Jesus, som visste att han skulle dö, sa till lärjungarna att fortsätta bryta bröd och dricka vin tillsammans till minnet av honom. Därmed instiftades nattvarden som än i dag firas runt om i världen inte bara som minnesmåltid, utan som ett heligt skeende där den som vill kan ta emot Guds närvaro.

Svek och makt – men också kärlek – är inslag i påskberättelsen. Från Hosiannarop till uppmaning om korsfästelse. Jesus utsattes för förräderi och lidande för att sedan dö på korset under **långfredagen**. Han begravdes och Jerusalem blev en stad i stillhet.

Natten mellan lördagens **påskafton** och **påskdagen** firar många kyrkor påsknattsmässa inför det stundande miraklet som upptäcktes nästa gryning. På påskdagens morgon var Jesus grav tom och budskapet om att han återuppstått spred sig.

Många hade svårt att tro att det verkligen var Jesus som uppstått och som visade sig för människorna på **annandag påsk**. Men innan han återvände till himlen, på den dag vi kallar **Kristi himmelfärds dag**, berättade han att Gud inte alltid är igenkännlig men ändå alltid finns bland oss.

Berättelsen om Jesus uppståndelse bär på hopp och det viktiga budskapet att aldrig ge upp. Påsken är här och vi gläds åt att ljuset återigen har segrat över mörkret.

Vårdagjämningen inträffar mellan 19–21 mars och är dagen då natt och dag är lika långa. Påsken kan därmed infalla under perioden 22 mars–25 april. **Kristi himmelfärds dag** infaller 40 dagar efter påskdagen.

Påskberättelsen i Bibeln

Matteusevangeliet kapitel 26–28

Markusevangeliet kapitel 14–16

Lukasevangeliet kapitel 22–24

Johannesevangeliet kapitel 12–13, 18–21

MELLAN HJÄRTPUNKT OCH SMÄRTPUNKT

Text Lotta Ingerholt **Illustration** Lovisa Axellie

Jag har sparat dem. Korta och längre meddelanden till de nära som liksom jag hade väntat på att stridsyxan skulle falla till marken och slutstriden tystna. "Vill bara berätta att hon är död nu. Kampen är över och ingen vann och ingen förlorade för det handlade aldrig om tävling. Nu måste vi lära oss stava till det outhärdliga – hon finns inte mer. Den bottenlösa sorgen är kärlekens pris och jag har aldrig känt mig så maktlös. Detta är min långfredag."

Kärlekens pris, som om det handlade om ett köpslående, om inkomster och utgifter och en budget i balans. Kärleken går naturligtvis inte att prismärka men det är en liknelse som gör den molande svartorsorgen begriplig. Ja, annat med för den delen. Man ger och man får, sår och skördar, man lånar och lämnar tillbaka. Ja, allt är mitt och allt ska tas ifrån mig.

Det är förväntan i luften och jubelropen blir till en hallelujakör utan gränser när han rider in i Jerusalem. Här kommer den självutgivande kärleken personifierad, som man har väntat, som man har längtat. Äntligen ska rättvisa skipas och makten få sitt rätta ansikte. Han intar stadens boningar, möter medvandrare och motståndare. Han anar nyfikna, sensationslystna och förtryckare och allt detta ridande på en åsna. Rak i ryggen, inte kuvad, inte undflyende men ändå – en åsna. Så simpelt, på gränsen till löjeväckande, och även om solen lyser så drar en mörk och kylig skugga över de jublande människorna. Blickar möter blickar mellan viftande palmlblad och nog ryms både tveksamhet, förvirring och bestörtning över djuret han valde att bäras av. Men någon minns att det nog stod skrivet och det lugnade de flesta. Ett tillfälligt lugn, han är ju här nu, allt blir bra nu. Han hade ju sagt att hans rike inte var av denna världen, att det byggdes av något annat än det som dittills byggts i maktens korridorer. Men säg den lycka som varar för evigt och var det inte någon som i efterhand skulle berätta att man såg det i hans blick redan när han kom på åsnan. Man såg vanmakten, som om han redan visste vad som väntade.

Det är korta avstånd mellan seger och förlust, mellan lättnad och kamp och mellan gemenskap och ensamhet. Korta avstånd, i Jesu liv och i vårt. Vi bygger livspussel än hit och än dit i tron att både bild och bitar på förhand är givna och att de är noga utskurna för att passa ihop. Och i pusslandet glömmet vi bort ett av de viktigaste livsvillkoren – oförutsägbarheten.

Allt är mitt och allt ska tas ifrån mig.

Åsnan är så oförutsägbar och ändå – nog borde man ha anat? Han har ju gång efter gång förändrat innevarande ordningar, gjort slavgörat, låtit den första bli den sista och monterat ned begreppen rikedom och fattigdom. Han har talat om rättvist och orättvist som ingen annan och utmanat både ung och gammal. Och den som förändrar på det sättet kommer aldrig att bli älskad av alla, om det nu är möjligt för någon.

Lär oss inte historien att människor som på olika sätt ger sina liv för att andra och annat ska få leva ofta måste stå ut med både gliringar, otacksamhet och ensamhet? Det är som att vi som inte orkar brinna på samma sätt som de, måste peka på problem och brister som en förklaring till vårt eget handlande.

Jag hörde en gång att det verkar finnas ett nära samband mellan hjärtpunkt och smärtpunkt. Alltså att människors goda intentioner och ansträngningar både kan missförstås och framstå som obegripliga. Att det man håller för sant och gott av någon annan kan förklaras som lögn och uträknad illvilja. Någon är inspirerande till en gräns men om det kräver för mycket av mig blir samma person överdriven och besvärlig och förpassas lätt från innanför till utanför, från gemenskap till ensamhet.

Han har sagt det många gånger själv, evangelister och brevskrivare skrev ner det i efterhand – att han drevs av kärlek. Ingen annat, bara kärlek. Och kärleken övervinner allt och för den som tror är allt möjligt, sa han inte så också? Är det inte det vi får tro när han kommer ridande på åsnan in i staden.

Att allt är möjligt och att också långfredag kan bli påskdag i sinom tid, allt har sin tid.

För Jesus är också hjärtpunkten en smärtpunkt. Mitt i den självutgivande kärleken finns den stora ensamheten. Han måste den smärtfyllda kalken smaka, som vi sjunger i psalmen.

Jag har sparat meddelandena som skickades långt efteråt också. Som en påminnelse om tid som flytt och tider som förändrats. ”Det är bra nu. Annorlunda såklart, men bra. Saknaden går nog aldrig över men den ryms gott i livet som fortsätter. Det nya livet.

Minns du att jag skrev att kärlekens pris är sorgen och att jag var så maktlös? Maktlösa är vi väl i någon mening alltid inför livets oförutsägbarhet men kärleken – allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.”

Kärlekens pris
är sorgen.

Läs mer

Intåget i Jerusalem

Lukasevangeliet 19:28–39

Kärlekens lov

Första Korinthierbrevet 13

Adam Engström, Hanna Karlsson och Birna Haggmark sjunger i Rockkören DUM som genom åren gjort många föreställningar i Uppsala domkyrka under rubriken Dark Side of the Dome, senast i mars i år, och som även medverkade i körledaren Niclas Dahls Rockatorium under reformationsveckan i höstas.

Hanna Karlsson: Personligen har jag många kvinnliga förebilder i musiken, bland annat när det gäller texter, jämställdhet och ett kvinnligt perspektiv. Jag tänker på Cleo, Silvana Imam och Linda Pira, till exempel. Musik i dag har mycket med politik och åsikter att göra, på gott och ont. De flesta har koll på vad artisterna som de lyssnar på står för. För mig är texterna väldigt viktiga, men många väljer säkert musiken framför texten.

Adam Engström: Jag skulle säga att musiken har makt att inspirera väldigt mycket. Det kan handla om instrumental musik eller att en låt bär på ett budskap genom sin text.

Birna Haggmark: Instrumental musik och filmmusik påverkar starkt genom att skapa stämningar, om det nu är episk musik i Sagan om Ringen eller om det är melankolisk pianomusik ... men jag tänker också på många artister som har sagt "om det inte varit för musiken så hade jag inte suttit här i dag". Musik kan ge frihet och hopp och något att leva för. Artister kan sätta ord på något som man själv inte kunnat formulera och göra det till dunkande bas ...

Adam: När jag var yngre lyssnade jag mycket på Linkin Park och

VILKEN MAKT HAR MUSIKEN I DITT LIV?

Text och foto Henrik Viberg

tyckte att musiken var jättebra. När jag blev lite äldre började jag läsa texterna noga och upptäckte att "wow, här fanns ju ett meddelande!". Jag hade gjort slut med min tjej, kunde relatera till orden och upplevde att jag kände likadant.

Birna: Det kan vara fantastiskt på konsert, att tillsammans få jubla åt någon som står på scen och bara ger. I just det ögonblicket är man många som är tillsammans i det bästa som finns.

Hanna: Vi behöver inte prata men vi kanske känner detsamma.

När orden inte räcker till kan man alltid ta sin tillflykt till musiken.

Birna: Jocke Berg i Kent har skrivit precis så: "Som alltid flyr jag till musiken, den enda plats där jag är jag. En plats med enkla, raka regler där de stora drömmarna är lag" ("Var är vi nu?", 2016).

Adam: Jag har sjungit sedan jag gick på dagis. Från fyran och uppåt har det varit seriöst, musik och körsång minst fyra gånger i veckan. Jag spelar piano hemma och skriver mina egna låtar som ingen får höra. Det kan vara skönt att sjunga av sig om hur jag känner efter till exempel en dålig dag.

Birna: Det känns som att musiken och sången kan bli ett utlopp för något man byggt upp inom sig under längre tid. Det kan vara väldigt härligt.

Adam: När bandet gör bra ifrån sig och det stämmer riktigt bra även i kören blir det en väldigt stark upplevelse, en gemensam lycka.

Hanna: Det speciella med att sjunga tillsammans är den delade glädjen över att lyckas tillsammans. Det ger verkligen kickar. Det är lite som att tiden stannar. Och det gör den kanske inte så ofta i de flestas liv ...

Adams låttips Elton John – *Funeral For A Friend*. Jag lyfter gärna fram hela "Good-bye Yellowbrick Road" och den här låten är väldigt bra.

Hannas låttips Bon Iver – *Holocene*. Jag förstår inte hur han lyckas skapa en sådan här värld med musiken. Det här lyssnar jag på när jag målar.

Birnas låttips George Michael – *Waiting (Reprise)*. Han hade ju en av de bästa sångrösterna i historien. Här sjunger han till sin partner som gick bort i AIDS.

ENLIGT MIG

Text Christina Jutterström, tidigare chefredaktör för DN och Expressen samt vd för SVT, numera Uppsalabo

Foto Claudio Bresciani /TT Nyhetsbyrån

Under de 25 år jag var chef på flera av Sveriges stora medieföretag blev jag i medierna kallad järnlady, majorska och en gång även liknad vid Machiavellis *Fursten*. Jag kände mig inte hemma med något av de här epiteten och tror att de åtminstone delvis hänger samman med att jag är kvinna. Men trots detta anser jag det självklart att en hög mediechef är en makt-havare och ska granskas som andra makthavare i samhället. Med makten följer också ett stort ansvar för vad man tillåter sig att publicera.

I dag gäller denna mediemakt inte bara de traditionella medierna utan också de trollredaktioner och enskilda individer som sysslar med falska och alternativa nyheter på nätet. Det är bland annat detta som också gör att inte bara journalister utan varje medborgare bör ställa sig frågan vad/vilken som är källan till nyheten.

Svenska medier har sedan mer än 250 år tillbaka en i grundlag fastställd stor frihet att publicera nästan vad som helst, allt utom sådant som hotar rikets säkerhet eller förtal av enskilda personer. I grundlagen ingår också att medier som utkommer regelbundet ska ha en ansvarig utgivare som har ansvar för allt som finns i den traditionella tidningen, i radio, i tv och i vissa fall även nättidningar. Många nättidningar har tyvärr inte någon ansvarig utgivare, vilket gör det lätt för dem att publicera falska nyheter, hat och hot.

Ärkebiskopen säger i intervjun här i Hopp att människan måste ha en moralisk kompass i livet. Detta gäller också ansvariga utgivare och journalister.

Det vi rättar oss efter i vårt arbete är gemensamma *Spelregler för press, tv och radio*. De är till för att allmänheten ska kunna ha förtroende för medierna. För att förtjäna detta förtroende måste vi ha korrekta nyheter. Vi ska vara generösa när människor vill bemöta en felaktig sakuppgift. Vi ska respektera den personliga integriteten, vilket bland annat betyder stor försiktighet när det gäller att berätta om självmord. Vi ska också noga överväga konsekvenserna av att publicera namn som kan skada människor, till exempel den anklagades barn och familj.

Följer vi mediemänniskor dessa spelregler i tillräcklig utsträckning? Ingen är fullkomlig. Låt mig berätta om en egen missbedömning som chefredaktör på Dagens Nyheter. Under 1980-talet pågick i olika omgångar det så kallade styckmordsmålet. En prostituerad tvåbarnsmor hade brutalt mördats och styckats. Jag valde i början att inte publicera hennes namn, men ändrade mig när målet efter några år kom upp igen.

Två dagar efter namnpubliceringen fick jag ett brev från den mördade kvinnans syster. Där stod: "Har du ingen skam i kroppen? Hur kan du publicera min systems namn, nu när hennes barn är stora nog att läsa löpsedlar!"

Jo, jag hade skam i kroppen, men för sent för den publiceringen. Det var bara att krypa till korset, be om förlåtelse. Efter det skaffade jag mig en ny egen regel för namnpublicering: Du kan alltid ta ett steg framåt, men aldrig gå tillbaka. Vissa av mina medarbetare tyckte att regeln var feg, men den stämmer med mitt sätt att ta ansvar. Och utöva makten.

GÄSTKRÖNIKÖR

Funderar ni på dop?

Genom dopet välkomnas barn och vuxna in i kyrkan och församlingen. Ett dop kan arrangeras på olika sätt, men det ska inte behöva vara krångligt. Vaksala församling vill dela er glädje och bjuder in till Gudstjänst för små och stora där det ges möjlighet till dop 22 april kl 11 i Årstakyrkan.

Detta är ett fint tillfälle för er som funderar på dop men som inte gjort slag i saken ännu. Efteråt dukas det upp för dopkalas och firande med ljus, tårta och ballonger i gemenskap med hela församlingen och era gäster. Församlingen ordnar med allt det praktiska för att ni ska kunna få en minnesvärd dag.

Låter det intressant? Kontakta präst Andreas Decker för att boka in ett dopsamtal där ni kan prata om förhoppningar och önskemål kring dopet.

Kontakt

018-430 37 35

andreas.decker@svenskakyrkan.se

Öppen lördag i Stenhagen

En lördag i månaden håller Sankta Maria kyrka i Stenhagen öppet för vuxna och barn som vill träffas och umgås med andra som bor i området. Det finns alltid något handarbete eller pyssel att göra och gott om plats för fika, korv och samtal runt de runda borden i kaféet. Nästa tillfälle är 5 maj kl 11-14 då det blir vårtema.

– Det här är en bra mötesplats för att lära känna andra som bor i närheten och få reda på mer om vad som sker hos oss, säger prästen Martina Larsson.
svenskakyrkan.se/upsala/for-barn-foraldrar

Storsjung ger sig ut på brokig skattjakt

Om man hittar en skattkarta så är det klart att skatten måste letas upp. Storsjung-gänget gör det i allsångsform på Grand 21 april. Pedagoger från Svenska kyrkan i Uppsala spelar de olika rollerna och leder sången. För kompet står Niklas Dackborns orkester. Alla barn med föräldrar är välkomna att sjunga med och att delta i skattsökandet.

Inträde: 40 kr vuxen, 20 kr barn. Alla intäkter går oavkortat till behövande barnfamiljer i Uppsala via Diakonins hus. Biljetter säljs vid entrén.

Storsjung 2018 – Världens skatt

Lördag 21 april kl 11 och 14 på Grand, Trädgårdsgatan 5

Påskén i våra kyrkor

Under stilla veckan fram till annandag påsk firar vi påskens högtid.

svenskakyrkan.se/upsalal/kyrkor

svenskakyrkan.se /upsala/program

Allra senaste vecko-programmet finner du på vår webbplats.

Familjerådgivningen

Svenska kyrkans familjerådgivning är till för vuxna med svårigheter i nära relationer. Det kan gälla en parrelation eller förhållandet till andra närstående, som syskon eller föräldrar.

Du hittar Familjerådgivningen på Torkelsgatan 2D i Uppsala.
Telefontid måndag–torsdag kl 10–11 på 018-51 35 22.
svenskakyrkan.se/upsala/familjeradgivning

Vävutställning med många inslag

Monica Åberg använder i sin utställning ÅTERUPPLIVAT gamla material och har under vintern engagerat människor i alla åldrar i Gottsunda församling kring sitt vävtema. Både kyrkans budskap och medarbetarnas engagemang får plats i Monicas nygamla vävar som är både nyskapande och igenkännbara.

– Det starka gensvaret och det vackra kyrkorummet är stort för mig. Där får jag breda ut mig med alla mina och andras återanvändningsidéer. Om jag dessutom får andra att bli intresserade och till och med att väva har min utställning brett ut sig med många trådar, säger Monica Åberg. ÅTERUPPLIVAT visas 7–29 april i Gottsunda kyrka.

Påskens drama – hur berör det oss?

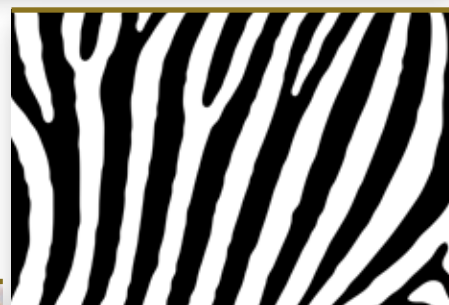
Påskan är inte enbart något som hände för 2000 år sedan. I samhället och i vår vardag finns långfredagar som inte verkar upphöra. I våra liv och i världen finns också många exempel på hur livet kan vända tillbaka efter en sorg, förlust, krig eller katastrof. Försoningsprocesser äger rum. Livet föds på nytt. Hur kan vi relatera påskens händelser till vad som händer idag, i mig och i samhället?

I domkyrkan på Påskdagen 1 april kl 15, samtalar prästen Kristin Windolf Granberg med Anna Cedermark, Rolf Nordblom och Anders Hiller om vad psalmerna, texterna och hela påskdramat betyder för dem.

All wwverksamhet

Svenska kyrkan har något för alla åldrar. Mer info:
svenskakyrkan.se/upsala

Zebragrupp för ung sorg

Har någon i din familj dött? Vill du träffa andra i din egen ålder som har varit med om samma sak och få prata och tänka tillsammans kring era erfarenheter?

Läs mer:
svenskakyrkan.se/upsala/zebragrupp

PÅ FLYKT UNDMAN VÅLD OCH FÖRFÖLJELSE

De flesta rohingyas som lämnat Myanmar har vandrat långt för att nå flyktingläger vid gränsen i Bangladesh. Många lider av trauma, utmattning, sjukdomar och hunger. Flyktingarna har tillgång till en måltid per dag i lägren. På grund av att många tvingas bo trångt och utan rent vatten och säker sanitet är risken för smittsamma sjukdomar mycket hög.

Din gåva går till mat, vatten, mediciner och tak över huvudet. Men också till psykosocialt stöd som säkra lekplatser för barn och möjligheter för människor att bearbeta svåra upplevelser.

BEHOVEN ÄR STORA, GE DIN GÅVA IDAG:

SMS:a PÅ FLYKT till 72 905 så skänker du 100 kronor.

Swisha valfritt belopp till 9001223. Märk gåvan med PÅ FLYKT.

Via Pg 90 01 22-3 eller Bg 900-1223, märk gåvan med PÅ FLYKT.

Ta upp kollekt till rohingyer som flyr Myanmar i församlingen! För kollektivdjan och övrigt material läs mer på internwww.svenskakyrkan.se/internationelltarbete/stod-rohingyas-som-tvingats-pa-flykt

svenskakyrkan.se/internationelltarbete/rohingyaflyktingar

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance